Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на вътрешните работи	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет
X Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐Включен е в законодателна/оперативна програма на Министерски съвет
Лице за контакт: Биляна Стойкова – дирекция „Правно-нормативна дейност“ - МВР	**Телефон и ел. поща:** 02/982 26 82

1. Проблем/проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. По възможност посочете числови стойности.

1. С бр. 52 от 27.06.2025 г. на Държавен вестник е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), което води до необходимост от изменения в Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България (ППЗЧРБ). В тази връзка са предложени промени, свързани с уреждане на документите, които ще се изискват по отношение на предвиденото в закона ново основание за разрешение за продължително пребиваване за чужденците - дигитални номади. Регламентацията в закона конкретно е в чл. 24, ал. 1, т. 23, чл. 24с и § 1, т. 36 от ДР на ЗЧРБ.

От 2020 г. досега много държави създадоха специални разрешения за пребиване за дигиталните номади в отговор на въздействието на глобалните ограничения за пътуване, причинени от пандемията COVID-19, която значително намали приходите от туризъм в различни дестинации заради ограничения човекопоток. От друга страна, сериозното и нарастващото с бързи темпове технологичното развитие, което бе допълнително ускорено от пандемичната криза, подпомогна доизграждането и налагането на концепцията за дигитално номадство чрез употреба на висикоскоростен интернет, платформи за видеоконферентни разговори и онлайн работа и сътрудничество, облачни решения и други технологии.

Разрешението за пребиваване тип „Дигитален номад” предоставя на дигиталните номади свободата да пребивават в дадена страна, без да имат отношения с местен работодател, като в същото време продължават да работят под различни форми. Този тип разрешение за пребиваване има за цел да донесе икономически ползи на страната домакин чрез повишаване на местното потребление и насърчаване на иновациите, тъй като дигиталните номади работят преди всичко в области, свързани с високите технологии, иновациите или творческите индустрии. Заради своята природа, история, културно наследство, вече изградените общности на дигитални номади от ЕС, наличието на добра инфраструктура (т.нар co-working или споделени пространства за работа), висикоскоростния интернет и други притегателни предпоставки, България може да се позиционира като изключително добра дестинация за дигитални номади в Европа.

2. Необходимо е привеждане на Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България в съответствие с измененията в ЗИД ЗЧРБ, като са заличени част от разпоредбите, които са регламентирани на ниво закон.

С оглед измененията в чл. 25, ал. 1, т. 9 в ЗИД ЗЧРБ и създадената нова хипотеза за придобиване право на постоянно пребиване, е необходимо да се предвиди предоставяне на нов документ от Министерство на правосъдието, удостоверяващ обстоятелството, че чужденецът е освободен от българско гражданство.

Приложение № 3 е необходимо да бъде актуализирано с оглед новото основание за разрешаване право на продължително пребиваване.

3. В съответствие с действащата правна уредба чужденец би могъл да получи право на продължително пребиваване по чл. 24, ал. 1, т. 19 от ЗЧРБ при вложена сума в размер на 600 000 лв. Допустимо е част от вложението да бъде със заемни средства в размер не повече от 25 на сто от общата вложена сума. Установяването на това обстоятелство е възможно в резултат на официално запитване до Централния кредитен регистър на Българска народна банка. По тези съображения и за да бъде облекчена административната тежест спрямо инвеститорите в Република България, както и за да бъде надлежно установен размерът на инвестицията, органите по упражняване на административен контрол върху пребиваването на чужденци следва да могат да се позоват на годно правно основание по ППЗЧРБ. Министерството на иновациите и растежа следва да издава удостоверителен документ по отношение на втората хипотеза на разпоредбата за удостоверяване размера на вложенията в капитала на българското търговско дружество.

4. Изпълнение на Модела за централизирана персонализация на български лични документи, одобрен с решението по т. 16 по Протокол № 39 от заседанието на МС на 13.09.2017 г., чрез въвеждане на изцяло централизирано персонализиране на всички български лични документи и започване на издаването на паспорт с валидност 10 години по желание на лицата, навършили 18-годишна възраст. Моделът за централизирана персонализация на български лични документи предвижда тя да се осъществява в единен център за персонализация при дирекция „Българскидокументи за самоличност“ - МВР (ДБДС - МВР), което налага текстовете на Правилника, които предвиждат, че персонализацията на документа се осъществява в съответното звено „БДС“ при областните дирекции на МВР, да се заменят с персонализация в ДБДС - МВР.

5. Не е нормативно уредено обработване на лични данни за електронна поща и телефонен номер, които българските граждани предоставят в заявлението за издаване на документ за самоличност, за нови цели: информиране на лицето за предстоящо изтичане на срока на валидност на лична карта, паспорт и свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС). В РМС № 175 от 21 март 2025 г. за приемане на Концепция за развитие на регулаторната политика на Република България 2025 - 2027 г. (т. 7 „Цели, мерки и показатели за наблюдение от проекта“, Цел 2 „Намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване“, мерки № 16 „Оптимизиране и подобряване на процесите по издаване на българските лични документи“) се предвижда осигуряване на техническа възможност данните за електронна поща и телефонен номер, които гражданите предоставят в заявлението за издаване на документ за самоличност, да се използват за предварително информиране на лицето за предстоящо изтичане срока на валидност на неговия личен документ. За да е законосъобразно обработването на лични данни съобразно принципите на Регламент 2016/679 и Закона за защита на личните данни, се обуславя необходимостта целите за обработване на лични данни от администратори – публични органи, да са установени на законово или подзаконово равнище. Във връзка с изпращане на уведомление за предстоящо изтичане на срока на валидност на документ за самоличност на български

гражданин е необходимо в националното право да се уредят новите цели за последващо обработване на лични данни, вече събрани във връзка с издаване на български личен документ.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Не е възможно проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.). Поради това е необходимо да бъдат предприети съответните действия за привеждане на ППЗЧРБ в съответствие със закона по отношение на регламентиране на документите, които следва да се представят от чужденеца, кандидатстващ за получаване на разрешение за продължително пребиваване като дигитален номад, в процедурата с цел доказване на изискванията, предвидени в ЗЧРБ.

Промяната е продиктувана от необходимостта от създаване на годно правно основание службите за административен контрол на чужденци да получават релевантна информация за целите на предоставяне на право на пребиваване.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Посоченият проблем не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство. Необходимо е допълнение в ППЗЧРБ, с което да се конкретизират условията и детайлите за кандидатстване и одобрение за получаване на разрешение за продължително пребиваване тип „Дигитален номад", както и да се регламентира издаването на удостоверителни документи от компетенциите на други институции. Към момента не е налице такава уредба.

Действащата нормативна уредба е съобразена със създадената в МВР организация за децентрализирана персонализация на български лични документи, като с решението по т. 16 по Протокол № 39 от заседанието на МС на 13.09.2017 г. е възприет нов модел на централизирана персонализация, който предстои да бъде реализиран по отношение на всички български лични документи, съответно следва да бъде изменена и нормативната уредба с оглед ефективното му и правилно прилагане. В рамките на новия модел предстои да започне да се издава на лица от 18-годишна възраст, съобразно волята на заявителя, паспорт със срок на валидност 5 и 10 години.

За да бъде законосъобразно обработването на лични данни на лица, събрани при подаване на заявление за издаване на документи за самоличност, са планирани нови цели за изпращане на уведомление за предстоящо изтичане на срока на валидност на документ за самоличност, което създава необходимост от извършване на нормативни промени в Приложение № 2 от Правилника за издаване на български лични документи (ПИБЛД), като се въведе изрично и допълнителните цели в съответствие със становище № ПНМД-01-88 от 041.09.2024 г. на Комисията за защита на личните данни. При това положение МВР няма да има ангажимент да прави анализ за съвместимост на целите на обработване на данните съобразно чл. 6, пар. 4, б. „а" – „д" от общия регламент за защита на личните данни.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС .

Задължителните действия произтичат от § 53 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЧРБ, съгласно който в тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда правилника за прилагане на закона в съответствие с него.

С настоящите изменения и допълнения се изпълнява решението по т. 16 по Протокол № 39 от заседанието на Министерския съвет от 13.09.2017 г.

Предложените изменения следва да бъдат предприети за спазване на общия регламент за защита на личните данни и Закона за защита на личните данни.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на въздействие на Постановление на МС за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗЧРБ и на Правилника за издаване на българските лични документи.

2. Цели:

Цел 1: Привеждане на Правилника за прилагане на ЗЧРБ в съответствие с промените в ЗЧРБ от юни 2025 г.

Целта на предвижданите допълнения в Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България е той да бъде в съответствие със ЗЧРБ и да се създаде яснота и предвидимост за чужденците, които желаят да получат разрешение за продължително пребиваване и компетентните държави органи, пред които се развиват процедурите за издаването на разрешение за пребиваване. Регламентират се документите, които чужденецът следва да представи, за да докаже, че отговаря на установените в ЗЧРБ изисквания, с оглед получаване на разрешение за продължително пребиваване в България.

Цел 2: Въвеждане на Модела за централизирана персонализация на българските лични документи

Целта на промените в Правилника за издаване на българските лични документи е да бъдат уредени организацията и реда за централизирано персонализиране на българските лични документи.

3. Заинтересовани страни:

3.1. Министерството на вътрешните работи

Министерство на външните работи

Министерство на правосъдието

Министерство на иновациите и растежа

Държавна агенция „Национална сигурност”

Българска народна банка

3.2. Чужденци, които ще кандидатстват за разрешение право на пребиваване в Република България

3.3. Българските граждани, които подават заявление за издаване на документи за самоличност

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в

дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Разгледани са следните два варианта на действие:

Вариант 1: „Без действие”

Описание:

При този вариант не се регламентират в нормативната уредба документите, които чужденецът следва да предостави, както и правната възможност да се изискват и получават служебно необходими документи за получаване на разрешение за пребиваване. По този начин не може да се приложи на практика процедурата и ще се възпрепятства достъпът на дигиталните номади до България. От друга страна, ще се въведе административна тежест за инвеститорите по чл. 24, ал. 1, т. 19 от ЗЧРБ, както и няма да се отстранят практическите трудности по служебно удостоверяване на значими за доказване на правните основания обстоятелства.

При този вариант в ПИБЛД няма да бъдат уредени организацията и реда за централизирано персонализиране на българските лични документи с оглед предстоящо въвеждане на Модела за централизирана персонализация. Това ще доведе до невъзможност за изпълнение на посочения модел. Гражданите няма да могат да изберат издаването на паспорт със срок на валидност 10 години.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант всички налични проблеми продължават да съществуват.

Икономически въздействия:

Към настоящия момент България се състезава с другите държави от Европа за привличането на инвестиции и талант, както и за по-добро позициониране на световната карта като туристически и иновационен център. Ако не се предприемат промени в посока работещ механизъм за предоставяне на разрешения за пребиваване на т. нар. дигитални номади, България няма как да се конкурира с другите страни, които имат подобен механизъм.

Също така, основен фактор за развитието на иновациите, технологиите и туризма в една страна е позиционирането ѝ на регионалната и глобална карта като иновационен и туристически хъб. Ако едно законодателство възпрепятства тези процеси, България губи от своята конкурентоспособност на регионалните и глобални пазари, както и от атрактивността си на добра дестинация за инвестиции, работа и туризъм. Традиционно бизнесът в България страда от липса на експертиза в различни индустрии, вкл. индустриите с висока добавена стойност. Ако не приемем работеща, бърза и лесна процедура по издаване на разрешение за пребиваване на дигитални номади, то се създава риск от задълбочаване на тези проблеми.

Социални въздействия: Засилване на тенденцията местни региони и общности с богата история, култура и красива природа да бъдат пренебрегвани за сметка на съседните на България страни.

Екологични въздействия: няма да доведе до негативни екологични въздействия.

Не може да се въведат и да започнат да функционират ефективно сградите, техническите и организационни мерки, предприети от МВР, за реализиране на Модела за централизирана персонализация.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Няма специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Проектът няма отношение към малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Проектът не предвижда въвеждане на административна тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2: „Приемане на предложения проект за изменение на подзаконови актове"

Описание:

При този вариант се въвежда необходимата работеща правна рамка, за да може дигитални номади от страни извън държави членки на ЕС, Споразумението за Европейското икономическо пространство и Конфедерация Швейцария, които извършват работа от разстояние посредством използването на информационни технологии и няма да заемат свободни работни места в България, да получат разрешение за продължително пребиваване на територията на България. Изпълява се изискването на § 53 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЧРБ, съгласно който в тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда правилника за прилагане на закона в съответствие с него. Приемането на предложението ще предостави възможност страната да се позиционира като хъб за дигитални номади и иновации, както и като туристически център в региона на Централна и Източна Европа. Това ще предостави възможност за развитие на модерните технологии, привличане на ноу-хау и експертиза в ключови сектори, засилване на местната икономика, борба с демографската криза, промотиране на българската история, култура и природа.
Измененията и допълненията на ППЗЧРБ ще създадат възможност за преодоляване на практическите пречки за събиране на необходимите за доказване на правните основания документи от компетентните институции.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Икономически въздействия:

Стимулиране на икономическия растеж в страната чрез привличането на квалифицирани кадри, които не заемат работни места в България, получават приходите си от чужбина, но ги разходват в България. Очакват се директни приходи за българската икономика, които ще бъдат разпределени предимно в региони извън София, където има развити споделени пространства за работа, възможности за туризъм, природа и богато културно и историческо наследство.

Стимулиране на сектор туризъм - дигиталните номади изразходват повече парични средства от средния турист заради продължителния им престой и целта им е да опознаят културните, историческите и природните забележителности в страната, в която пребивават. Напускайки България, те споделят своите впечатления, промотират страната и изграждат положителен имидж на България като привлекателен туристически център, което ще доведе до прираст както на дигитални номади, така и на туристи. Съгласно различни международни изследвания общността на дигиталните номади в световен мащаб наброява над 30 млн. души, около 50% от които са граждани на САЩ със средни доходи в пъти по-високи от тези, получавани в България. Те са свързани дигитално в различни форуми, социални медии, специализирани сайтове и други канали. България е изключително добре позната сред тази общност и при добро промотиране на факта, че страната ни прилага схема за привличане на дигитални номади, положителният ефект върху туризма ще се мултиплицира.

Социални въздействия:

Създаване на условия за споделяне на опит и натрупване на знания и умения, необходими за личностното и професионално развитие на местните кадри.

Екологични въздействия:

Възможност за трупане на знание, ноу-хау и експертиза за разработване на продукти и услуги, свързани с подобряването на транспорта, респ. качеството на въздуха, управлението на отпадъците, алтернативни източници на енергия и други.

Приемането на изменения и допълнения в ПИБЛД ще доведе до съответствие на подзаконовия нормативен акт с приетия Модел за централизирана персонализация и предприетите от МВР мерки за реализирането му. Ще бъде създадена оптимална организация и реда за персонализация на българските лични документи, с която да се постигне бързо и без забавяне административното обслужване на гражданите.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват негативни последици за идентифицираните групи заинтересовани лица.

Икономически въздействия: Няма да доведе до негативни икономически въздействия.

Социални въздействия: Няма да доведе до негативни социални въздействия.

Екологични въздействия: Няма да доведе до негативни екологични въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Проектът няма отношение към малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Очаква се повишаване на броя на заявленията от чуждестранни граждани, което ще доведе до увеличение на текущата натовареност на дирекция „Миграция“ - МВР, консулските служби на Министерството на външните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована

страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант „Без действие“	**Вариант „Действие“**
Ефективност	Цел 1: Привеждане на Правилника за прилагане на ЗЧРБ в съответствие с промените в ЗЧРБ от юни 2025 г.	3	1
	Цел 2: Въвеждане на Модела за централизирана персонализация на българските лични документи	3	1
Ефикасност	Цел 1: Привеждане на Правилника за прилагане на ЗЧРБ в съответствие с промените в ЗЧРБ от юни 2025 г.	3	1
	Цел 2: Въвеждане на Модела за централизирана персонализация на българските лични документи	3	1
Съгласуваност	Цел 1: Привеждане на Правилника за прилагане на ЗЧРБ в съответствие с промените в ЗЧРБ от юни 2025 г.	3	1
	Цел 2: Въвеждане на Модела за централизирана персонализация на българските лични документи	3	1

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 „Приемане на предложения акт”

Изведените проблеми изцяло се решават с Вариант 2, защото чрез него се изпълнява императивната разпоредна на § 53 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЧРБ, съгласно който в тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда правилника за прилагане на закона в съответствие с него.

Ще се въведе централизираният модел на персонализация на българските лични документи**.**

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

☐Ще се увеличи

☐Ще се намали

X Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

☐Да

X Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за
отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на
административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне
на услуги.
1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

☐Да

X Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐Актът засяга пряко МСП

X Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице очевидни потенциални рискове, доколкото е предложен ефективен механизъм за проверка и контрол върху чужденците, придобили разрешение за пребиваване въз основа на това, че са дигитални номади.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

☐Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

X Предстоят обществени консултации по Закона за нормативните актове

Проектът на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет ще бъде публикувани на портала за обществени консултации за срок от 30 дни съгласно изискванията на Закона за нормативните актове.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐Да

X Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

☐Да

X Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:
Не е приложимо.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:
Не е приложимо.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Любослав Попов – ВПД директор на дирекция „Правно-нормативна дейност – МВР

Дата:

Подпис: